

Przedmowa

Prawo oświatowe reguluje funkcjonowanie szkół, placówek, obowiązków szkolny i nauki, jak również status prawny nauczycieli. Jest ono, jako takie, częścią prawa administracyjnego, jednak wiele jego regulacji odnosi się również do innych gałęzi prawa, takich jak: prawo konstytucyjne, prawo pracy, prawo cywilne czy prawo karne. Złożoność problematyki prawa oświatowego powoduje, że biegłe poruszanie się w jego problematyce niejednokrotnie może sprawiać trudności. Z drugiej strony, regulacje prawa oświatowego dotyczą bardzo wielu podmiotów: dyrektorów szkół, pracowników jednostek samorządu terytorialnego, nauczycieli, jak też samych uczniów i rodziców. Podstawowymi źródłami prawa oświatowego w Polsce są: ustawa z 7.9.1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn. Dz.U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.) oraz ustawa z 26.1.1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn. Dz.U. z 2014 r. poz. 191 ze zm.). Warto zaznaczyć, że przepisy dotyczące oświaty umiejscowione są również w innych aktach prawnych na różnych szczeblach hierarchii źródeł prawa – od prawa powszechnie obowiązującego po przepisy prawa o charakterze wewnętrznym. Specyficzną rolę odgrywa prawo wewnątrzszkolne w postaci statutów szkół czy wewnątrzszkolnych systemów oceniania. Można również wskazać liczne orzecznictwo dotyczące oświaty. Znajdą się tu orzeczenia Naczelnego Sądu Administracyjnego, Sądu Najwyższego, jak też Trybunału Konstytucyjnego. Znaczenie mają również rozstrzygnięcia nadzorcze wojewodów.

Prawo oświatowe charakteryzuje się w ostatnim okresie bardzo dużą dynamiką zmian, co dodatkowo utrudnia jego poznanie i stosowanie. Zmiany dotyczą zarówno funkcjonowania szkół, jak też statusu zawodowego nauczycieli.

Niniejsza publikacja podejmuje pierwszą próbę całościowego spojrzenia na problematykę prawa oświatowego. Jej ramy niestety nie pozwoliły na szczegółowe przedstawienie wszystkich zagadnień związanych z problematyką oświatową. Jednak publikacja zawiera najważniejsze przepisy dotyczące funkcjonowania szkół, przepisy odnoszące się do uczniów, rodziców, jak też nauczycieli i organów prowadzących oraz nadzoru pedagogicznego. Zapoznanie się z publikacją gwarantuje poznanie i zrozumienie przepisów polskiego prawa oświatowego, dlatego niniejszy podręcznik powinien być cenną pomocą w pracy dla osób stosujących w praktyce przepisy prawa oświatowego – pracowników jednostek samorządu terytorialnego,

nadzoru pedagogicznego, dyrektorów szkół oraz nauczycieli. Informacje zawarte w publikacji będą również pomocne dla studentów wszystkich kierunków studiów, na których kształcą się nauczyciele oraz dla studentów kierunków prawa i administracji. Publikacja powinna pomóc w odpowiedziach na pytania stawiane zarówno przez rodziców, jak również uczniów.

Autorzy wyrażają nadzieję, że oddawana do rąk Czytelników książka w pełni sprosta ich oczekiwaniom. Jednocześnie – w związku z ciągłą ewolucją prawa oświatowego – autorzy zakładają, że publikacja stanowi wstęp do kolejnych, pogłębionych badań w tej dziedzinie.

*

Drugie wydanie książki *Prawo oświatowe* wiąże się głównie ze zmianami prawnymi, jakie nastąpiły w tej materii. Ta dziedzina prawa, podobnie jak i inne, podlega dynamicznym zmianom (książka obejmuje stan prawny na dzień 31.3.2015 r.). Stąd też, jako autorzy, nie mogliśmy pozostać obojętni na zmiany stanu prawnego, ale również na liczne sugestie co do kolejnego wydania, kierowane do nas przez osoby korzystające z tej publikacji.

Układ książki generalnie nie uległ zmianie. Tekst został poprawiony i poszerzony. Dodano także ostatnio wydane publikacje z zakresu prawa oświatowego. Mamy nadzieję, że publikacja znajdzie zainteresowanie u praktyków prawa, nauczycieli i studentów. Liczymy również na uwagi i opinie Szanownych Czytelników, bowiem pozwoli nam to na doskonalenie publikacji.

Lublin, 31.3.2015 r.

Magdalena Pyter
Adam Balicki